

Oponentský posudek na rigorózní práci

David Příhoda: Postavení proprezidentské strany v politickém a stranickém systému Ruské federace

Předložená rigorózní práce je obsáhlou a dobře zpracovanou studií podávající čtenáři dostatečně konzistentní pohled na vznik a následující profilaci politických stran v rámci Ruské federace. Autor svou práci opírá o dostatečně široký fundament zdrojů, převážně zahraniční provenience, jež kreativním a poučeným způsobem používá na podporu svých argumentů.

Práce je vnitřně konzistentní, jednotlivé kapitoly, řazené na základě chronologické posloupnosti, na sebe logicky navazují. Oceňuji, že se autor nevyhnul ani hodnocení (ještě stále) čerstvých pohybů na ruské politické scéně, jakým byl například vynucený odchod Jurije Lužkova z politických i stranických funkcí.

Z obsahového hlediska k práci nemám zásadních výhrad. Domnívám se, že se autorovi podařilo zvolenou problematiku představit uceleným a fundovaným způsobem. Jedinou výhradou, kterou k obsahové stránce práce mám, spočívá v autorově tvrzení, respektive záměru (str. 29): „ *V této části shrneme dosud nasbírané poznatky, které se budeme snažit využít při diskusi o zařazení Ruska do typologie demokratických politických režimů. Ruský politický systém v tomto ohledu představuje velmi obtížný případ, nad jehož klasifikací visí mnoho otazníků.* “

Zcela souhlasím s tvrzením o „množství visících otazníků“, přičemž se autor velmi zdařile vypořádal s problémem typizace ruského politického režimu, avšak ponechal bez zásadního povšimnutí skutečnost, že se jedná o typologii demokratických režimů. Politické zřízení, jež v současném Rusku funguje, je optikou demokratických režimů jistě možno poměřovat, ale otázkou je, k jakým závěrům na základě takového přístupu dospějeme. Chápu, že autor použil – a znovu opakuji, že se domnívám, že velmi zdařile, teoretické koncepty, jež pro danou problematiku politická věda používá, avšak na systém, jež nelze označit za plně (a možná už ani částečně) demokratický.

Nepochybuji, že si autor této skutečnosti je vědom, svědčí o tom například uvedená pasáž:

„Pro volby je typická také řada administrativních zásahů Kremlu. Putinovi se také podařilo zkonsolidovat stranický systém, počet politických stran v Dumě klesl na čtyři. Místo stran

založených zdola a reflektujících společenskou poptávku v něm, jsou strany založené shora. Konsolidace stranického systému tak byla dosažena administrativními manipulacemi Kremlu.“

Postrádal jsem však v textu hlubší rozbor, dle mého názoru evidentního, stále se zvětšující propasti mezi proklamovanou demokratickou formou politického zřízení Ruské federace a reálným obsahem jeho fungování.

Z formálního hlediska práce vyhovuje standardům na texty tohoto typu kladeným, zejména pokud jde o šíři a množství materiálu, o něž se studie opírá a jejich následnou citaci. V textu se však vyskytuje poměrně značné množství překlepů, a občas i pravopisných chyb. Sice to nijak zásadně nekomplikuje srozumitelnost textu, ale této stránce měla být věnována větší pozornost. V souvislosti s přebíráním a používáním názvů politických stran z ruských, či případně anglických, zdrojů bych přivítal, kdyby autor věnoval větší pozornost faktu, že v českém prostředí mohou některé zkratky, respektive názvy, vyvolat zmatení. Například pro bývalou svazovou komunistickou stranu se tradičně používala zkratka KSSS a nikoli KPSS, a politická formace Rodina (Vlast) je v autorově podání zaměnitelná s příbuzensko-nátlakovou skupinou, jež svého času ovládala prezidenta Jelicina, kterou novináři označovali jako „rodinu“ (viz str. 73 textu).

Navzdory shora učiněným výtkám a připomínkám se však nedomnívám, že by práce, ať již z hlediska obsahového či formálního, vykazoval nějaké zásadní nedostatky. Předložený text považuji za natolik kvalitní, aby mohl být předložen k obhajobě před příslušnou komisí.

V Praze 4. března 2011

PhDr. Michael Romancov, Ph.D.